

at Udgifterne derved direkte og indirekte hviler paa hele Samfundet og ikke paa en enkelt Samfundsklasse, og navnlig bør man da sørge for, at det ikke kommer til økonomisk at gaa ud over Præsterne. Det er ingen Indvending herimod, at vi jo har faaet en Præstelønningslov, thi det er klart, at naar vi snart maa skride til en Lønreform ogsaa paa dette Omraade, er det af meget stor Betydning for Præsterne, at Kirkens Midler er blevet bevaret urørte og ubeskaarne. Der er vel ikke Tvivl om, at ved forskellige andre Lejligheder er der truffet Lovforanstaltninger, der økonomisk har sat Præsterne tilbage. Jeg kan nævne, at Afløsningen af Arvefæsteafgifterne og vel ogsaa Tiendeafløsningen har bidraget til at sætte Præsterne økonomisk tilbage baade absolut og i Forhold til andre Samfundsklasser. Naar det fra forskellige Sider, og ogsaa fra Præsternes egen Side, fremføres, at de 7 ha middelgod Jord er for lidt, bør der tages Hensyn dertil. Jeg maa her indskyde, at det vel maa betragtes som en Selvfølge, at det Maksimum, man har foreslaaet i § 2, sidste Stykke, udelukkende refererer sig til den egentlige Avlsjord, saa at der under ingen Omstændigheder kan medregnes f. Eks. Have eller Gaardsplads og lignende. Det er ganske klart efter Lovforslaget, som det er forelagt, idet der efter § 1 kun tales om Jorder, som efter deres Beskaffenhed og Beliggenhed alene egner sig til Avlsbrug. Men efter de Ændringer, der er foreslaaede af Flertallet, der til § 1 føjer en Bestemmelse om, at ogsaa anden Jord end den egentlige Avlsjord kommer ind under Loven, idet Jord, der egner sig til Byggegrunde eller Havelodder, medinddrages, faar Forslaget en saadan Affattelse, at det ikke utvetydigt fremgaar deraf, at § 2, sidste Stykke, vedblivende refererer sig til den egentlige Avlsjord. Jeg forudsætter, at det er Meningen fra alle Sider, men jeg finder det dog rettest udtrykkelig at sige det.

Endelig vil jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om den Jord, der bliver solgt bort fra Præsteembederne, hævde i Sammenhæng med det, jeg her har udtalt, at man bør sørge for, at der bliver givet virkelig og fuld Erstatning til Præsteembederne. Der er ingen, der forlanger, at Præsterne

skal nyde godt af rent øjeblikkelige Spekulationspriser, men vi er dog alle klare over, at Jordpriserne i en Aarrække vil holde sig paa et Niveau, der er ganske betydeligt højere, end det var før Krigen, og de Penge, man faar ved at sælge, er jo ogsaa blevet saa meget mindre værd. Derfor lægger jeg overordentlig stor Vægt paa, at man virkelig sikrer Præsteembederne den fulde Erstatning, og det kan jeg ikke se, man opnaar Sikkerhed for, hvis Flertallets Ændringsforslag vedtages, om end jeg erkender, at dette Forslag er et Fremskridt fremfor Lovforslagets Bestemmelse, hvorved den sidste Jordskyldvurdering uden videre lagdes til Grund. Jeg erkender, at Flertallets Ændringsforslag paa dette Punkt er en Forbedring, men det forekommer mig, at kun de Ændringsforslag, der er fremkommet fra konservativ Side, hvorved man tilsigter en ensartet Vurdering over hele Landet, fuldt sikrer, at Præsteembederne faar den fulde Erstatning for deres Jord, som de har Krav paa, og som det har overordentlig stor Interesse for dem at faa, inden man kommer til en ny Lønningsreform.

Ordføreren (Hauge): Jeg er enig med det ærede Medlem fra Ribe (Brorssen) i, at der ikke er nogen Grund til at fordybe sig videre i den Uoverensstemmelse, der er mellem Venstre og de to Regeringspartier angaaende Principerne for Jordvurdering. Vi har jo før drøftet de forskellige Standpunkter, og vi har den Opfattelse, at det absolut er rigtigt at indføre periodiske Vurderinger, medens Venstre har den modsatte Opfattelse, og jeg tror ikke, det fører til noget yderligere at debattere det Spørgsmaal paa nærværende Tidspunkt. Vi maa lade Sagen gaa til Afstemning og se, hvem der kan faa Flertal for sit Standpunkt her i Salen.

Derimod ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger om den Uoverensstemmelse, der er mellem Venstre og os angaaende Vilkaarene for Byggelaans Givelse. Det ærede Medlem fra Ribe sagde meget rigtigt, at nogen egentlig principiel Forskel mellem Venstres og vort Ændringsforslag er der ikke, begge Parter har villet tilkendegive, at de ansaa det for nødvendigt, at